

prima instanță: V. Șchiopu
instanța de apel: A. Gheorghieș, A. Toderaș, N. Chircu

dosarul nr. 2rh-107/17

Î N C H E I E R E

05 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Svetlana Filincova, Mariana Pitic,

Maria Ghervas, Oleg Sternioală

examinând cererea de revizuire depusă de societatea pe acțiuni
„Piscicultorul”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe
acțiuni „Piscicultorul” împotriva lui Ion Ciobanu, intervenient accesoriu Consiliul
comunei Petrești cu privire la nulitatea contractului de arendă și înlăturarea
obstacolelor,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 22 martie 2017,

c o n s t a t ă :

La 03 octombrie 2011 SA „Piscicultorul” a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Ion Ciobanu cu privire la declararea nulității contractului de
arendă și înlăturarea obstacolelor.

În motivarea acțiunii a menționat că prin dispoziția Sovietului de Miniștri al
RSSM nr. 1048 din 24 decembrie 1966 (în vigoare până în prezent), Întreprinderii
piscicole Ungheni i-a fost atribuit în folosință fără termen obiectivul acvatic
„Semeni” cu suprafața de 52,23 ha.

Sușține că ulterior, Întreprinderea piscicola Ungheni, în conformitate cu
prevederile Hotărârii Parlamentului RM nr. 391-XIII din 15 martie 1995, a fost
reorganizată în SA „Piscicultorul”, iar digul și construcțiile hidrotehnice ale acestui
iaz au fost incluse în capitalul social al SA „Piscicultorul” și privatizate în
conformitate cu Legea cu privire la Programul de Stat de privatizare pentru anii
1995-1996.

Remarcă că, SA „Piscicultorul” la obiectivul acvatic „Semeni” deține cu
drept de proprietate privată construcția hidrotehnică, pe când terenul subacvatic a

rămas ca proprietate a statului, fiind atribuit societății cu drept de folosință fără termen în baza Dispoziției Sovietului de Miniștri nr. 1048-p din 24 decembrie 1966.

Menționează că, dreptul de proprietate asupra digului și a construcțiilor hidrotehnice ale obiectivului acvatic „Semeni” a fost înregistrat la oficiul Cadastral Ungheni la 05 iulie 2000 și reînregistrat la 27 octombrie 2010 sub nr. 925920508801/02.

Notează că, contrar prevederilor art. 28 din Legea privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, prin decizia Consiliului comunei Petrești din 11 iulie 2000 și hotărârea Comisiei de Licitatie și concurs din 06 iulie 2000, obiectivul acvatic „Semeni” a fost dat în arendă persoanei fizice Ion Ciobanu.

Afirmă că, decizia Consiliului comunei Petrești din 11 iulie 2000 și hotărârea Comisiei de Licitatie și concurs din 06 iulie 2000 au fost anulate prin decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2010, însă Ion Ciobanu continuă activitatea economică la acest obiectiv acvatic invocând existența contractului de arendă încheiat cu autoritatea publică locală la 12 iulie 2000.

Sușține că, pârâtul creează obstacole în desfășurarea activității normale a întreprinderii, încălcându-i dreptul asupra proprietății or, SA „Piscicultorul” nu poate folosi obiectivul acvatic și suportă pierderi economice considerabile.

Solicită declararea nulității contractului de arendă a patrimoniului și contractului adițional încheiat între Ion Ciobanu și Primăria comunei Petrești cu aducerea părților în poziția inițială, înlăturarea obstacolelor create de Ion Ciobanu în folosirea de către SA „Piscicultorul” a obiectivului acvatic „Semeni” cu evacuarea obiectelor amplasate de către acesta pe malul obiectivului acvatic respectiv.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 16 octombrie 2013 a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu – Consiliul comunei Petrești.

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 05 martie 2015 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „Piscicultorul” împotriva lui Ion Ciobanu cu privire la nulitatea contractului de arendă și înlăturarea obstacolelor.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 17 noiembrie 2015 s-a admis apelul declarat de SA „Piscicultorul”, s-a casat parțial hotărârea primei instanțe și s-a pronunțat în această parte o nouă hotărâre, prin care acțiunea s-a admis parțial, s-a anulat contractul de arendă a patrimoniului și contractul adițional încheiat între Ion Ciobanu și Primăria comunei Petrești, în rest hotărârea a fost menținută.

La 05 februarie 2016 Ion Ciobanu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că presupusele probe prezentate de SA „Piscicultorul” nu puteau fi legalizate notarial, deoarece aceste probe au fost obținute ilegal contrar prevederilor art. 138 alin. (4) și art. 139 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

Menționează că adeverința de privatizare eliberată de fostul director al Agenției de Privatizare Ungheni nu poate fi considerată act juridic, deoarece nu are

număr de înregistrare, fiind emisă de către o persoană neîmputernicită și în contradicție cu prevederile art. 42 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 688 din 09 octombrie 1995.

Afirmă că decizia recurată a fost emisă cu încălcarea prevederilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece instanța de apel nu a menționat în temeiul cărei legi a anulat contractul de arendă, mai mult ca atât eronat a constatat că decizia Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2010 prin care a fost anulată decizia Consiliului com. Petrești din 11 iulie 2000 și decizia Comisiei de Licitație din 06 iulie 2000, a fost adoptată în privința obiectivului acvatic cu suprafața de 52,23 ha și a contractului de arendă menționat.

Sușține că, instanța de apel și-a atribuit din oficiu dreptul de a corecta presupusele greșeli admise de o altă instanță de apel, admițând în calitate de probă decizia Curții de Apel Chișinău care se referă la obiective acvatice ce nu coincid cu numerele cadastrale și suprafețele reale prevăzute în contractul de arendă în litigiu.

Menționează că instanța de apel incorect a făcut referire la art. 50 din Codul civil în redacția din anul 1964, deoarece SA „Piscicultorul” nu este și nici nu poate fi parte în contract, or, contractul de arendă a fost încheiat între el și Primăria com. Petrești.

La 09 februarie 2016 Consiliul comunei Petrești a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate și menținerea hotărârii primei instanțe.

Afirmă că în decizia recurată nu este specificat cu certitudine contractul de arendă a patrimoniului care urmează a fi declarat nul, nefiind indicată mărimea și numărul cadastral al obiectivului acvatic.

Consideră că, decizia recurată nu a fost adoptată în temeiul probelor, dar în temeiul unor presupuneri, deoarece decizia Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2010 se referă la două obiective acvatice cu numere cadastrale și suprafețe distincte.

Sușține că, în anul 2000 și 2010-2011, OCT Ungheni a înregistrat bunurile imobile ale SA „Piscicultorul” în temeiul unii adeverințe de privatizare ilegale, fără număr de înregistrare și eliberată de funcționarul Agenției de Privatizare Ungheni, care nu avea împuternicirile respective.

Afirmă că, SA „Piscicultorul”, nefiind parte a contractului a cărui nulitate a solicitat, neavând careva temei, suport juridic pentru a-și înregistra drepturile de posesie, nu a avut nici dreptul să solicite nulitatea contractului de arendă încheiat între Primăria comunei Petrești și Ion Ciobanu.

Mai notează că, SA „Piscicultorul” nu a prezentat probe care ar confirma că terenul din contractul de arendă menționat era proprietate a statului, or, în proprietatea statului terenul a fost înscris prin Hotărârea Guvernului nr. 959 din 04 august 2003, anulată prin Hotărârea Guvernului nr. 1026 din anul 2004.

Relevă că, terenurile din fondul apelor pe teritoriul cărora se află înregistrate ilegal construcții hidrotehnice în proprietatea SA „Piscicultorul”, aparțin cu drept de proprietate Primăriei comunei Petrești.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 13 aprilie 2016 recursurile

declarate de Ion Ciobanu și Consiliul com. Petrești au fost considerate ca inadmisibile.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 08 februarie 2017 s-a admis cererea de revizuire depusă de Ion Ciobanu, s-a casat încheierea Curții Supreme de Justiție din 13 aprilie 2016 și s-a reținut cauza pentru rejudecarea recursurilor declarate de Ion Ciobanu și Consiliul comunei Petrești împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 17 noiembrie 2015.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22 martie 2017 s-au admis recursurile declarate de Ion Ciobanu și Consiliul comunei Petrești, s-a casat decizia Curții de Bălți din 17 noiembrie 2015 și hotărârea Judecătoriei Ungheni din 05 martie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Piscicolă „Piscicultorul” Societate pe Acțiuni împotriva lui Ion Ciobanu, intervenient accesoriu Consiliul comunei Petrești cu privire la nulitatea contractului de arendă și înlăturarea obstacolelor și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Piscicolă „Piscicultorul” Societate pe Acțiuni împotriva lui Ion Ciobanu, intervenient accesoriu Consiliul comunei Petrești cu privire la nulitatea contractului de arendă și înlăturarea obstacolelor (vol.3, f.d.79-86).

La data de 06 aprilie 2016, SA „Piscicultorul” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 22 martie 2017, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 22 martie 2017 cu rejudecarea cauzei în virtutea argumentelor noi apărute.

În motivarea cererii de revizuire a invocat art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă și a menționat că, i-au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii

Susține că prin răspunsul Ministerului Economiei nr. 11-234 din 13 ianuarie 2017, în urma verificării minuțioase a procesului de reorganizare și privatizare a întreprinderii piscicole „Piscicultorul” SA s-a constatat faptul că bunurile specificate în anexa nr.1 la adeverința de privatizare din 30 iunie 2000 eliberată de Agenția teritorială de privatizare Ungheni corespund întocmai cu bunurile înscrise în actul de estimare a fondurilor fixe din 01 iulie 1995, iar privatizarea și respectiv eliberarea adeverinței de privatizare din 30 iunie 2000 a fost efectuată în conformitate cu actele legislative și normative în vigoare la momentul privatizării.

Afirmă că, titlul de stat de folosință separată a apelor nr. 01.155 din 04.12.2000, eliberat de Agenția „Apele Moldovei” este unicul act care atestă dreptul exclusiv de folosință a apelor iazului Semeni ce aparține revizuentului, ultimul dispunând de dreptul de gestiune a apei și dreptul de proprietate asupra construcțiilor hidrotehnice.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, cererea de revizuire depusă de SA „Piscicultorul” este inadmisibilă din următoarele motive.

Colegiul menționează că, art. 449 din Codul de procedură civilă prevede expres și exhaustiv temeiurile pentru declararea cererii de revizuire.

În conformitate cu art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale

ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul relevă că, circumstanțele nou-descoperite, sunt totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, avînd putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost și nici nu au putut fi cunoscute revizuentului anterior, dar existau pînă la momentul pronunțării hotărîrii și au fost descoperite după ce hotărîrea judecătorească a devenit irevocabilă.

Astfel, Colegiul conchide că pentru a invoca temeiul indicat de revizuent este necesar ca circumstanța nouă să îndeplinească o condiție esențială, să existe anterior pronunțării hotărîrii, dar revizuentului să-i devină cunoscută ulterior.

Argumentele invocate în suportul revizuirii încheierii instanței de recurs Colegiul nu le poate reține, deoarece preținsele circumstanțe invocate de revizuent nu sunt susceptibile să influențeze soluția instanței de recurs.

Mai mult ca atît, revizuentul nu indică care au fost motivele cu privire la imposibilitatea prezentării înscrisurilor anexate la cererea de revizuire (vol.3, f.d.93-105), în pofida faptului că acestea datează anterior emiterii deciziei a cărei revizuire se solicită, avînd termen suficient de a solicita și a prezenta actele prezentate.

Colegiul conchide că, răspunsul eliberat de Ministerul Economiei nr.11-234 din 13 ianuarie 2017 (vol.3, f.d.100-101) reflectă opinia cu privire la privatizarea SA „Piscicultorul” în limitele competențelor funcționale, însă aprecierea unei probe constituie competența exclusivă a instanței de judecată (completelor de judecată), la caz, Curtea Supremă de Justiție cu privire la relevanța, admisibilitatea și veridicitatea ei, care în ansamblu cu alte probe trebuie să aibă legătură reciprocă și să fie suficientă pentru soluționarea pricinii.

Colegiul consideră relevantă jurisprudența CtEDO la examinarea cauzelor, în care Înalta Curte a reiterat că, dreptul la o instanță, garantat de art. 6 § 1 din Convenție presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărîri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare a cauzei. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară prin circumstanțele unui caracter esențial și imperios (Josan v. Moldova, nr. 37431/02, § 25; Brumărescu v. România, nr.28342/95, §61; Ryabykh v. Rusia, nr.52854/99, §52).

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de SA „Piscicultorul”, ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de societatea pe acțiuni „Piscicultorul”, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „Piscicultorul” împotriva lui Ion Ciobanu, intervenient accesoriu Consiliul comunei Petrești cu privire la nulitatea contractului de arendă și înlăturarea obstacolelor, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 22 martie 2017.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Svetlana Filincova

Mariana Pitic

Maria Ghervas

Oleg Sternioală